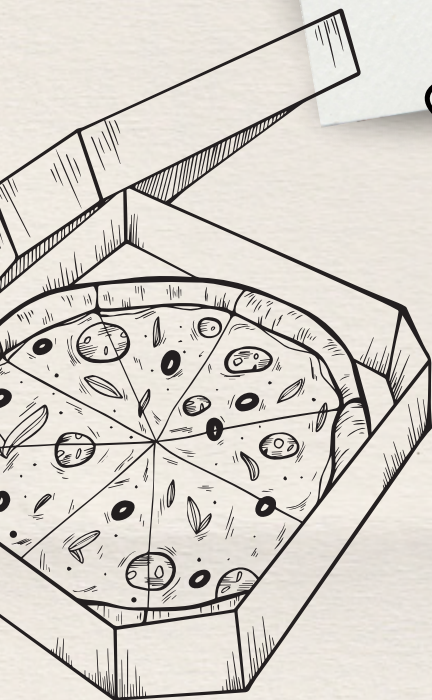

Andiamo in Italia!

Roma

GLI ARTICOLI DETERMINATIVI

rodzajniki określone

W językach romańskich każdy rzeczownik posiada swój **rodzajnik**. Świetnie, a co to do licha jest? Na początku to może nieco przerażać, bo przecież w polskim nie mamy nic podobnego, ale spokojnie.

Trzeba sobie tylko wyobrazić, że to taki bardzo użyteczny **kierunkowskaz**, który znajdując się tuż przed rzeczownikiem, informuje nas jakiego **rodzaju** [męski/żeński] i **liczby** [poj./mn.] **jest dany rzeczownik**.

To bardzo ważne, żeby **uczyć się rzeczowników wraz z przypisanymi im rodzajnikami**, bo istnieją słowa, które zmieniając jedynie rodzajnik, zmieniają też swoje znaczenie, np:

● **la** fine - koniec

● **il** fine - cel

A oto tabelka włoskich rodzajników określonych:

	L. POJ. [singolare]	L. MN. [plurale]
RODZAJ ŻEŃSKI [femminile]	LA L'	LE
RODZAJ MĘSKI [maschile]	IL L' LO	I GLI

GLI ARTICOLI DETERMINATIVI

rodzajniki określone

Wymienionych w powyższej tabeli rodzajników używa się w następujących sytuacjach:

- **LA** - zawsze przed słowem rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej, które NIE zaczyna się samogłoską

np. **la** ragazza / **la** macchina / **la** nonna / **la** famiglia

- **L'** - zawsze przed słowami zarówno rodzaju żeńskiego, jak i męskiego, które zaczynają się samogłoską

np. **l'uomo** / **l'amica** / **l'arrivo** / **l'autobus** / **l'isola**

- **IL** - zawsze przed słowem rodzaju męskiego, które NIE zaczyna się na samogłoskę lub na grupy spółgłosek przewidziane dla rodzajnika "lo"

np. **il** ragazzo / **il** viaggio / **il** biglietto / **il** ristorante

- **LO** - zawsze przed słowem rodzaju męskiego, które zaczyna się na "z", "pn", "ps", "gn", "y" lub "s" po którym jest inna spółgłoska

np. **lo** zio / **lo** sport / **lo** zaino / **lo** yogurt / **lo** studente

IN AEROPORTO

na lotnisku ✈

Spróbuj dobrać rodzajniki określone do poniższych rzeczowników:

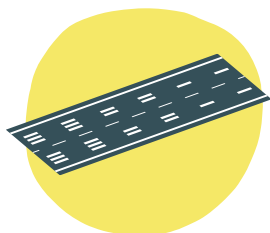
..... aereo

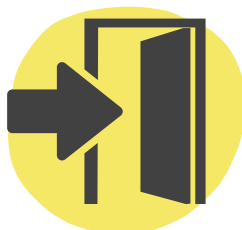
..... atterraggio

..... decollo

..... pista

..... ingresso

..... uscita

..... passaporto

..... carta d'imbarco

..... documenti

..... ritiro bagagli

..... check-in

..... assistente di volo

IN AEROPORTO

na lotnisku ✈

Oto inne ważne wyrażenia związane z lotniskiem,
dopasuj je do odpowiednich tłumaczeń:

la carta d'identità

bagaż podręczny

il volo

przylot

il bagaglio in stiva

pas bezpieczeństwa

l'arrivo

miejsce

passare i controlli
di sicurezza

plastikowa torebka

l'imbarco

wylot

consegnare i bagagli

lot

il gate

dowód osobisty

la partenza

przejsć przez kontrole [bezp.]

il bagaglio a mano

gate

la borsa di plastica

nadawać bagaż

il posto

boarding

la cintura di sicurezza

bagaż nadawany

ALLA STAZIONE

na dworcu kolejowym

Spróbuj dobrać rodzajniki określone do poniższych rzeczowników:

..... treno

..... binario

..... stazione

..... macchinetta
obliteratrice

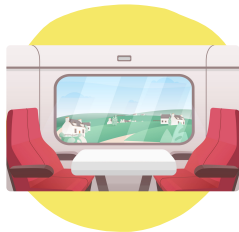
..... distributore
automatico

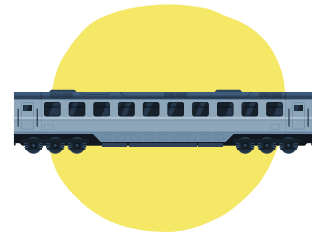
..... biglietteria

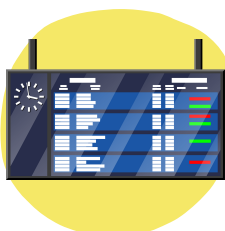
..... biglietto

..... viaggio

..... carrozza

..... tabellone
degli orari

..... controllore

..... passeggero

GLI ARTICOLI INDETERMINATIVI

rodzajniki nieokreślone

Tabela włoskich rodzajników nieokreślonych:

	L. POJ. [singolare]	L. MN. [plurale]
RODZAJ ŻEŃSKI [femminile]	UNA UN'	-
RODZAJ MĘSKI [maschile]	UN UNO	-

rodzajniki nieokreślone mają swoje odpowiedniki w rodzajnikach określonych:

r. żeński

LA

UNA

L'

UN'

r. męski

IL

UN

L'

UN

LO

UNO

L'USO DEGLI ARTICOLI

użycie rodzajników

GLI ARTICOLI DETERMINATIVI

- kiedy mówimy o czymś po raz kolejny i jest znane rozmówcy
- kiedy informacja o czymś jest tak doprecyzowana, że nie można tego pomylić już z niczym innym
- coś jest jedyne w swoim rodzaju, niepowtarzalne
- kiedy mówimy o całości zbioru

przykłady:

la mia amica (moja konkretna przyjaciółka, o której już mówiłam)

il miglior studente della classe (jest jeden najlepszy uczeń)

la casa di Chiara (dom Chiary)

gli animali (zwierzęta, jako zbiór)

GLI ARTICOLI INDETERMINATIVI

- kiedy mówimy o czymś po raz pierwszy i rozmówca jeszcze nie wie dokładnie do czego się odnosimy
- kiedy coś jest nieznane, bliżej nieokreślone, jest tylko "jakieś"
- coś jest jedynie elementem większego zbioru

przykłady:

una mia amica (jakaś moja przyjaciółka)

una casa (jakiś dom, nie wiadomo czyj)

uno studente polacco (polski student, ale niejedyny polski student na całym świecie, tylko jeden z wielu)

L'USO DEGLI ARTICOLI

użycie rodzajników

W poniższych parach zdań zdecyduj, czy użyć rodzajnika określonego, czy nieokreślonego i dobierz jego formę:

- Prendo **treno** per Firenze delle ore 10.00.
-Biorę pociąg do Florencji z godziny 10.00.
- Devo prendere **treno** per Firenze.
-Muszę wziąć jakiś pociąg do Florencji.
- Questa è **casa** molto bella e moderna.
-To ładny i nowoczesny dom.
- Questa è **casa** di Patrizia dove vive con i genitori.
-To dom Patrycji, w którym mieszka z rodzicami.
- Lei si chiama Lucia, è mia migliore **amica**.
-Ona ma na imię Lucia, jest moją najlepszą przyjaciółką.
- Lei si chiama Lucia, è mia **amica**.
-Ona ma na imię Lucia, jest moją [jedną z wielu] przyjaciółką.
- Ultimamente leggo **libro** interessante sulla cucina italiana.
-Ostatnio czytam ciekawą książkę o włoskiej kuchni.
- **libro** "L'amica geniale" è uno dei più famosi in Italia.
-Książka "Genialna przyjaciółka" jest jedną z najbardziej znanych we Włoszech.

ESERCIZIO

ćwiczenie

Dla przećwiczenia, do poniższych słów dopisz odpowiednie rodzajniki określone i nieokreślone, następnie dopisz do słów ich tłumaczenie na polski:

- **vacanze** [r.ż. l.mn.]
- **soggiorno** [r.m. l.poj.]
- **turisti** [r.m. l.mn.]
- **monumenti** [r.m. l.mn.]
- **ritardo** [r.m. l.poj.]
- **finestrino** [r.m. l.poj.]
- **corridoio** [r.m. l.poj.]
- **valigia** [r.ż. l.poj.]
- **borsa** [r.ż. l.poj.]
- **zaino** [r.m. l.poj.]
- **fermata** [r.ż. l.poj.]
- **orario** [r.m. l.poj.]
- **ferie** [r.ż. l.mn.]
- **albergo** [r.m. l.poj.]
- **macchina** [r.ż. l.poj.]
- **metro** [r.ż. l.poj.]
- **tram** [r.m. l.poj.]
- **autobus** [r.m. l.poj.]
- **tabaccheria** [r.ż. l.poj.]

DOV'È IL MIO TRENO?

Gdzie jest mój pociąg?

Wysłuchaj komunikatu ze stacji kolejowej (**1:29-1:45**)
a następnie korzystając z poniższego schematu,
uzupełnij informacje tam, gdzie to możliwe:

https://www.youtube.com/watch?v=DME6ndPionw&ab_channel=FrecciArgentoAV

- **il treno** (rodzaj) [regionale / freccia ...]
[**numero**] (o numerze)
- **proveniente da** - jadący z
- **è diretto a** lub **per**..... - do (kierunek)
- **delle ore** - z godziny

oraz jedną z tych informacji:

- **è in arrivo al binario** - wjedzie na tor
- **è in partenza dal binario** - odjedzie z toru

Uwaga! **Sciopero!**

Włoskie pociągi to często szybki środek transportu, chyba, że trafisz na strajk - "lo sciopero".

